

REFERAT 2018-21: Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer d. 26-03-2019

Mødedato Tirsdag d. 26. marts 2019 kl. 16:30

Mødested Magistratssalen, Sønderborg Rådhus

Mødedeltagere Charlotte Riis Engelbrecht, Kirsten Bachmann, Tom Hartvig Nielsen (Fravær), Kristian Beuschau, Daniel Staugaard, Niels Peter Nielsen (Fravær), Asmus Madsen, Helle Johannsen, Kenni Nielsen, Agnes Nielsen, Erling Junker, Karin Autzen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering - forarbejde til Naturpark Nordals.....	4
Godkendelse - projektbeskrivelse for historisk frugthave.....	6
Godkendelse - opdatering af kriterier for mellemfinansiering.....	8
Godkendelse - ansøgninger til puljen Borgerinitiativer.....	10
Drøftelse - opfølgning på besøg ved landbylaugene.....	13
Drøftelse - Sønderborg Kommunes fremtidige anvendelse af naturskolebygninger.....	16
Orientering - driftsoverførsler fra regnskab 2018 til 2019 ULNF.....	18
Orientering - anlægsoverførsler fra regnskab 2018 til 2019 ULNF.....	20
Orientering - Ledelsesinformation 2018 - status pr. 31.01.2019 - Udvalget for Landdistrikter, Natur	22
Orientering - Ledelsesinformation 2019 - status pr. 28-02-2019 - Udvalget for Landdistrikter, Natur	24
Generel orientering.....	25

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

19/1552

Sagsresumé

-

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at

- godkende dagsordenen.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Godkendt.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Punkt 2: Orientering - forarbejde til Naturpark Nordals

19/10436

Sagsresumé

Byrådet har afsat 200.000 kr. i 2020, til udvikling og certificering af en naturpark på Nordals indeholdende bl.a. de genskabte søer og den nye Oksbøl Skov.

Den 1. april 2019 overtager Aage V. Jensens Naturfond den naturgenoprettede Bundsø. Fonden har stillet sig positiv overfor ideen om en naturpark, og der er således basis for at tage de første forberedende møder med lodsejere indenfor den potentielle afgrænsning af området.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller at udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer

- tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 3. januar 2018 offentliggjorde flertalsgruppen i det nye Byråd et arbejdsgrundlag for det kommende samarbejde i Byrådet.

I arbejdsgrundlaget er bl.a. nævnt, at ”Områderne på Nordals med de genskabte søer og den nye Oksbøl skov skal udvikles og certificeres som naturpark”. I de efterfølgende budgetforhandlinger har Byrådet afsat 200.000 kr. i 2020 til formålet. Det forberedende arbejder med udmøntningen sker i samarbejde med visionsgruppen for Nordals.

Den 1. april 2019 overtager Aage V. Jensens Naturfond den naturgenoprettede Bundsø, og fonden bliver dermed en meget væsentlig medspiller, som ejer af næsten 200 ha på Nordals. Fonden har stillet sig positiv overfor ideen om en naturpark, og der er således basis for, at tage de første forberedende møder med lodsejere indenfor den potentielle afgrænsning af området.

Begrebet Danske naturparker er indstiftet af Friluftsrådet, og er et kvalitetsstempel for større sammenhængende naturområder, der udvikler natur, friluftsliv og lokal identitet. Der er otte naturparker i Danmark og tre såkaldte pilotnaturparker. For at blive certificeret som naturpark, skal man kunne definere et større sammenhængende område med mindst 50 pct. (eksisterende) beskyttet natur, og derudover opfylde ni andre kriterier om bl.a. formidling af områdets kvaliteter for både danske og udenlandske besøgende. Herunder skal naturparken være tilknyttet et sekretariat og have en fast naturvejlederindsats. Det er desuden et krav, at der er borgerinddragelse og lokal accept og forankring, også efter certificering. Der skal således oprettes et naturparkråd og forefindes en byrådsvedtaget naturparkplan. Hvis man kun kan opfylde de syv kriterier, kan der ske en foreløbig certificering som pilotnaturpark.

Naturparkcertificeringen er ikke baseret på lovgivning, men er en anerkendelse af et eksisterende områdes kvaliteter, og det indeholder derfor ingen forpligtelser eller begrænsninger for de beboere eller virksomheder, der findes i området. Det er samtidig en betingelse for certificering, at der er fuld accept hos de personer og virksomheder, som er placeret indenfor naturparkens afgrænsning.

Når certificering er gennemført skal det forventes, at der er behov for driftsmidler til sekretariats- og formidlingsopgaver.

De nuværende danske naturparker er:

- Naturpark Amager
- Naturpark Mølleåen
- Naturpark Åmosen
- Naturpark Maribosøerne
- Naturpark Nakskov Fjord
- Naturpark Randers Fjord
- Naturpark Vesterhavet (Varde Kommune)
- Naturpark Lillebælt (Fredericia, Kolidng og Middelfart kommuner)
- Pilotnaturpark Christiansø
- Pilotnaturpark Flyndersø-Sønder Lem-Vig
- Pilotpark Nissum Fjord

Sundhedsmæssige konsekvenser

Naturoplevelser har en dokumenteret og meget væsentlig positiv indflydelse på vores mentale sundhedstilstand.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Taget til efterretning.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Bilag

Naturpark Nordals

Punkt 3: Godkendelse - projektbeskrivelse for historisk frugthave

18/50880

Sagsresumé

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer besluttede på møde den 25. september 2018 at bevilge 24.000 kr. til et forprojekt om indsamling og bevaring af gamle frugtsorter, primært æbler, herunder udarbejdelse af en projektbeskrivelse til videreførelse af ideen om en historisk frugthave på Kær Vestermark med mulighed for udvikling og udbredelse til hele kommunen.

Projektet er opbygget til at støtte FN's verdensmål, idet man opererer med en kulturmetode (permakultur) som nedsætter CO2 udledning, fremmer lokal biodiversitet og mindsker plantesygdomme. Samtidig taler det direkte ind i Sønderborgs særlige mål om kulturel bæredygtighed med sin relation til den oprindelige lokale havekultur.

Projektbeskrivelsen fremlægges til udvalgets godkendelse, herunder at beskrivelsen danner grundlag for fondsansøgninger til projektets gennemførelse. Når der bevilges fondsmidler til kommunale projekter, skal der afregnes en fondsmoms til staten på 17,5 pct. af det bevilgede beløb.

Den kommunale fondsmoms kan i denne sag maksimalt udgøre 115.000 kr. Fondsansøgninger bliver udarbejdet, så de i videst mulige omfang indeholder moms i det bevilgede beløb. Det er i sidste ende den enkelte fond, der kan afgøre det.

Projektet understøtter Sønderborg Kommunes Masterplan for Handel og Turismes mål om fokus på gastronomi, historie og natur samt Fødevarerstrategien mål om mere fokus på lokale fødevarer

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at godkende

1. projektbeskrivelsen for "bevaring af historiske æblesorter fra Als og Sundeved"
2. at projektbeskrivelsen danner basis for fondsansøgninger til finansiering af projektet
3. at finansiering af fondsmoms sker fra pulje til borgerinitiativer, idet der søges overført 115.000 kr. af ikke forbrugte midler fra 2018 til 2020 til formålet.

Sagsfremstilling

Ideen om at bevare historiske sønderjyske æblesorter tog sit udspring på Landbrugsmuseum Padborg, Oldemorstof. Det er en kendsgerning, at især Als og Sundeved i historisk tid havde en meget udviklet frugtproduktion, og mange landbrug havde frugthaver, som ikke bare leverede til egen husholdning, men som ydede et væsentligt bidrag til gårdens indkomst. Havebrugskulturen var langt fremme netop her, og fx blev Danmarks første planteskole anlagt i Sønderborg.

På den baggrund blev tanken om at bevare de historiske æbler taget op og videreudviklet af planteskolen Nr Pugmosegaard i Holm, og der viste sig meget hurtigt et potentiale for at indsamle, sortsbestemme og opformere en række gamle alsiske æblesorter. Bl.a. indeholdt en tidligere vandværkshave i Sønderborg flere æbletræer med gamle sorter - vel at mærke på randen til at uddø. Disse sorter blev sikret ved podninger og kan nu danne det første grundlag for en egentlig gendannelse af en historisk frugthave, som tænkes anlagt ved Løkkegård, på Kær Vestermark, hvor der er planlagt et naturformidlingscenter.

Projektet har som mål at etablere denne historiske frugthave på Kær Vestermark, så den kan indgå i det kommende center og være et udflugtsmål og emne for undervisning i blandt andet frugtavl og plantegenetik samt centrum for aktiviteter, der fremmer bedre brug af lokale fødevarer. Udover dette centrale sted er det tanken at lokalsamfund, landsbylaug og byboere skal inddrages og have ejerskab til de lokale æbler, og at eksemplarer skal kunne udplantes og anvendes over hele kommunen i private eller kommunale frugthaver.

Der er tilknyttet samarbejdspartnere i form af en række anerkendte pomologer (frugtekspertes), der kan sikre sortsbestemmelsen. Desuden er Københavns Universitet tilknyttet med forskningspersoner og museet Oldemorstof til historisk formidling.

Som et særligt scoop har landskabsarkitekt Mary Reynolds, Irland, accepteret at indgå i projektet med en masterplan for området på Løkkegård. Mary Reynolds var vinder af verdens mest prestigefyldte havekonkurrence ”the Chelsea Flower show” i 2002 netop med et projekt om bæredygtige haver og permakultur.

Projektet får Sønderborg Kommune som projektejer, men finansieres udelukkende gennem fondsmidler, dog således at den lovpligtige kommunale fondsmoms udredes af kommunen. Finansiering af fondsmoms sker ved overførsel af ikke forbrugte midler fra 2018 til 2020 fra puljen til borgerinitiativer. Projektet er kalkuleret til 648.000 kr. Fondsmomsen (17,5 pct.) kan maksimalt udgøre 115.000 kr.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Udbredelsen af frugt i kosten har positive konsekvenser for sundheden. Som et kuriosum har tyske forsøg med oprindelige æblesorter vist, at disse kan spises af allergikere, som ellers ikke kan tåle æbler.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Godkendt.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Bilag

Projektbeskrivelse for bevaring af historiske æblesorter fra Als og Sundeved

Punkt 4: Godkendelse - opdatering af kriterier for mellemfinansiering

18/7038

Sagsresumé

Byrådet har besluttet, at etablere en mulighed for mellemfinansiering af LAG-projekter eller lignende projekter indenfor en ramme på maksimalt 750.000 kr. Dette er for at likviditetsproblematikker afhjælpes for almennyttige, og ikke-kommercielle foreninger med bopæl i Sønderborg Kommune.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer godkendte kriterier og procedurer for puljen til mellemfinansiering den 29. maj 2018.

Det har vist sig, at problemstillingen omkring udlæg, der kan være umuligt at realisere for en almennyttig forening også gælder for nationale puljer, bl.a. Erhvervsministeriets Landdistriktspulje.

Forvaltningen har derfor udarbejdet et nyt forslag til kriterier og procedurer for Puljen til mellemfinansiering, som fremlægges til udvalgets godkendelse.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at godkende

- kriterier og procedurer for puljen til mellemfinansiering af LAG-støttede projekter mv.

Sagsfremstilling

For at afhjælpe likviditetsproblematikker for almennyttige og ikke-kommercielle foreninger, med bopæl i Sønderborg Kommune, der har opnået støtte fra LAG Sønderborg-Aabenraa under Det Danske Landdistriktsprogram 2014-2020 eller lignende EU-puljer med tilskud udbetalt efter ”dokumentation af afholdte udgifter” i projektet, oprettes en mellemfinansieringskonto med en ramme på 750.000 kr.

Det har vist sig, at projekter, der modtager støtte fra Erhvervsministeriets Landdistriktspulje, har en udbetalingsordning, der fordeles i to eller flere rater i forhold til tilsagnsstørrelsen. Den første udbetales ved projektets start, mens sidste rate på 20 pct. udbetales efter indsendelse af slutrapport.

På grund af kommunalfuldmagtens regler kan der ikke ydes støtte til enkeltvirksomheder, enkeltpersoner eller en snæver gruppe af enkeltpersoner. Derfor gælder mellemfinansieringen kun for projekter af almennyttig og ikke-kommerciel karakter, dvs. til gavn og glæde for mange.

For at opnå mellemfinansiering foreslår forvaltningen, at kriterierne udvides til også at gælde ved tilskud til almennyttige foreninger fra nationale puljer med efterbetaling.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Godkendt.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Bilag

Bilag - kriterier for mellemfinansierings konto

Punkt 5: Godkendelse - ansøgninger til puljen Borgerinitiativer

18/7042

Sagsresumé

Der er af Byrådet afsat 1 mio. pr. år til ”Pulje til borgerinitiativer”.

Formålet med puljen er, at Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer kan støtte op om en tidlig indsats overfor konkrete problemstillinger og projektforslag fra landsbylaugene.

Puljen kan søges af landsbylaugene en måned før møde i Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer, og projektet skal indgå i den lokale udviklingsplan for området. Der er krav om 40 pct. egenfinansiering i form af frivillige timer á 100 kr. eller kontant medfinansiering.

Sekretariatet har modtaget 4 ansøgninger til 1. runde af puljen i 2019 på samlet 249.000 kr. Hvis de ansøgte beløb imødekommes, er der 751.000 kr. til de resterende udlodninger i 2019.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at godkende

- tildeling af støttemidler til de ansøgte projekter til ”Puljen til borgerinitiativer”.

Sagsfremstilling

For fortsat at opnå synlige og handlekraftige resultater i henhold til Byrådets vision og udvalgets godkendte indsatser, har Byrådet afsat 1 mio. kr. pr. år fra 2018, som støtte til en tidlig indsats overfor konkrete problemstillinger og projektforslag fra landsbylaugene.

Følgende projekter fra landsbylaugene søger om støtte ved 1. udlodning 2019:

1. Slæbested ved Himmark strand for øget tilgængelighed, erhverv- og turisme fremme (ansøgt 105.000 kr.)

For at øge tilgængeligheden og mulighederne for vandaktiviteter for både turister og lokale, vil E´Svenstruplaug stå i spidsen for etablering af et slæbested ved Himmark strand. Dette er et yndet område for fritidsfiskere og lystfiskere, der har deres både liggende ved stranden. Målgruppen for det nye slæbested er mindre både, joller, kanoer og kajaker. Projektet understøtter aktiviteterne i hele området med etablering af Nordals Resort.

Ansøgningen vedrører temaet: Turisme og Natur

2. Forretningsplan og fundraising støtte for etablering af iværksætterkøkken i Kværs (ansøgt 100.000 kr.)

Landsbyrådet i Kværs-Tørsbøl-Snurom har fået udarbejdet tegningsmateriale og priser på etablering af et inkubationskøkken, på baggrund af ønsket om, at forbedre mulighederne for iværksætteri og erhvervsudvikling i området.

Der er herefter brug for ekstern konsulentydelse til udarbejdelse af en færdig forretningsplan, samt fundraising for finansiering af projektet. Dette sker i tæt samarbejde med den lokale styregruppe.

Ansøgningen vedrører temaet: Styrket erhvervsindsats og bosætning

3. Etablering af udstillingsmontre og indretning med infomaterialer i Kegnæs Fyr (ansøgt 20.000 kr.)

Formålet med at etablere infotavler, udstillingsmontre, borde og tavler i fyret, er en forbedret oplevelse for turister, og dermed et bidrag til at styrke interessen for at være turist i Sønderborg Kommune.

Ansøgningen vedrører temaet: Turisme og styrket erhvervsindsats

4. Mobilitetsløsning med anhænger (ansøgt 24.000 kr.)

De tre samarbejdspartnere; Kværs-Tørsbøl-Snurom Landsbyråd, Lysabild Landsbyråd og Dynt-Skelde-Gammelgab Landsbylaug har igennem de seneste år deltager i et større pilotprojekt omkring mobilitetsløsninger for øget samkørsel og nedbringelse af Co2 i henhold til Roadmap2020 og 2025. Nu ønsker landsbylaugene at tilkøbe en special-bygget cykeltrailer, for at invitere til mere cyklisme, mere mobilitet og øget sundhed. Anhængerer er til både almindelige og handicap-cykler, og den kan bookes sammen med landsbybusserne, så cykeloplevelserne kan udvides for en bredere målgruppe.

Ansøgningen vedrører temaet: Øget social sammenhængskraft og øget bosætning.

De fire ansøgninger er oplyst i skemaet - beløbene er angivet uden decimaler.

Nr	Ansøgninger (landsbylaug)	Ønsker	Ansøgt beløb	Samlet ansøgt budget	Egenfinansiering / fondsmidler	Indstilling
1	E Svenstruplaug	Slæbested ved Himmarn strand for øget tilgængelighed, erhverv- og turisme fremme	105.000	175.000	Frivillige timer udgør en værdi af 15.000 kr. mens de resterende 55.000 kr. søges gennem øvrige fonde.	105.000
2	Kværs-Tørsbøl-Snurom landsbyråd	Forretningsplan og fundraising støtte for etablering af iværksætterkøkken i Kværs	100.000	166.000	Samlet projektsum er kr. 2.900.000 til bygning og kr. 550.000 til inventar, som finansieres ved eksterne fonde og et antal frivillige timer.	100.000
3	Ø-gruppen Kegnæs	Projekt: Kegnæs Fyr, etablering af udstillingsmontre og indretning med infomaterialer	20.000	33.333	Frivillige timer til en værdi af 13.333 kr.	20.000
4	Kværs-Tørsbøl-	Mobilitetsløsning m. anhænger -	24.000	40.000	Egenbetaling af de tre	24.000

Snurom landsbyråd + Lysabild Landsbyråd + Dynt-Skelde- Gammelgab landsbylaug	cykelanhænger til almindelige cykler og handicap-cykler for fremme af sundheden, social sammenhængskraft og øget samkørsel	landsbylaug, max. 3 x 5.333,33 kr.
I alt	249.000 414.333	249.000

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

1. Slæbested ved Himmark - godkendt.
2. Virksomhedsplan og fundraising Kværs - godkendt.
3. Indretning Kegnæs Fyr - godkendt.
4. Cykeltrailer – godkendt, under forudsætning af, at landsbybus og trailer i sammenhæng kan køres af personer med almindelig kørekort B.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Bilag

Slæbested ved Himmark

Forretningsplan og fundraising til iværksætterkøkken

Informationsprojekt i Kegnæs Fyr

Cykeltrailer

Punkt 6: Drøftelse - opfølgning på besøg ved landsbylaugene

19/14404

Sagsresumé

I vinteren 2018 og 2019 har der været afholdt fem borgermøder med deltagelse af landsbylaugenes bestyrelser (33 ud af 36 mulige) i Sønderborg Kommune, repræsentanter fra forvaltningen og Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer.

Formålet var, at Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer og forvaltningen for Kultur, Turisme og Bæredygtighed kunne blive opdateret på status på de lokale udviklingsplaner fra hver landsbylaug. Herunder hvad der var gennemført, og hvor der med fordel kunne opnås projektsamarbejde og sparring mellem landsbylaugets bestyrelse og Sønderborg Kommune.

På baggrund af iagttagelserne og kommunikationen på møderne, gives en kort status på møderækken samt forvaltningens opsamling af opmærksomhedspunkter.

På baggrund af orienteringen ønskes en drøftelse i udvalget om input til styrkelse af organisationen, samarbejdet og kommunikationen i "Sønderborg-modellen" for at styrke landdistriktsudviklingen yderligere.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at

- drøfte status fra forvaltningen
- drøfte rammerne for gentagelse af møder med landsbylaugene

Sagsfremstilling

I henhold til kommuneplanen er målet, at hele kommunens landdistrikt er organiseret i landsbylaug, og at der udarbejdes lokale udviklingsplaner med beskrivelser af borgernes egne ønsker, for at skabe ejerskab, social sammenhængskraft og styrkelse af fællesskabet. Forvaltningen følger op på disse med henblik på, at understøtte realiseringen i det omfang, der aftales nærmere, så det er attraktivt at bo og drive erhverv i landdistrikterne.

Udviklingen i landdistrikterne beror på dialogbaseret planlægning mellem borgere, forvaltning og politikere. Dialogen styrkes gennem arbejdet med lokale og fælles udviklingsplaner.

Økonomiudvalget har i efteråret 2014 vedtaget, at det daværende Landdistriktsudvalg skulle styrkes ved, at blive inddraget som høringsorgan i alle relevante sager hos de stående udvalg. Desuden skal al kontakt mellem forvaltningerne og landsbylaugenes bestyrelser foregå med sekretariat for landdistrikter som cc. Dette sker for at sekretariatet kan rådgive, samle op og arbejde videre med sager, der har generel karakter.

Ifølge vedtægterne for Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer er formålet blandt andet, at koordinere arbejdet med udviklingsplanerne samt styrke den lokale borgerinddragelse og nærdemokrati for, at sikre kommunens rolle i forhold til landdistrikternes udvikling.

Ovenstående opsummering danner rammen for landdistriktssekretariatets arbejde og samarbejde med landsbylaugene, og dermed også rammen for de gennemførte møder.

På udvalgmødet giver forvaltningen en orientering om den gennemførte møderække samt de opmærksomhedspunkter der ses efter møderne.

Som en kort opsamling af dialogen på møderækken med landsbylaugene kan nævnes følgende opmærksomhedspunkter:

Forventningsafstemning:

Flere landsbylaug giver udtryk for, at det forventes at byrådets medlemmer kender indholdet af landsbylaugenes udviklingsplaner, og inddrager denne viden i arbejdet i udvalget.

Planarbejde og udviklingsprojekter:

Landbylaugene har en klar forventning om:

- 1) tidlig inddragelse og involvering i strategisk planlægning eller konkrete projekter
- 2) forhøringer eller høringer på konkrete sager fra forvaltningen
- 3) rettidig relevant orientering i konkrete, aktuelle sager

Kommunikation:

Landsbylaugene ønsker mere fokus på forbedret kommunikation og dialog mellem alle udvalg, relevante forvaltninger og landsbylaugene, både ved driftsopgaver, anlægs- eller udviklingsprojekter.

Der ønskes bedre udnyttelse af eksisterende kanaler i sager, der påvirker lokalsamfundene. Eksempelvis vejspærringer, asfalteringer, udførelse af vedligeholdelsessager, etablering af trafik anlæg eller større VE-anlæg.

Forvaltningen vurderer at det vil fremme samarbejdet, hvis der skabes en klar definition af landsbylaugenes rolle i forhold til Sønderborg Kommunes administrative og politiske niveau. Ikke mindst i forhold til udnyttelse af landsbylaugenes lokalkendskab i sager, der derigennem kan kvalificeres.

Opfølgning på de lokale udviklingsplaner fremadrettet:

forvaltningen ønsker en drøftelse af muligheden for afvikling af lignende møderækker hvert 2. år, for at følge op og øge den gensidige dialog. Her vil det være en styrkelse, hvis der også er deltagelse fra Landsbyforums bestyrelse samt repræsentanter fra Projekt & Anlæg.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Drøftet.

Forvaltningens præsentation og oplæg vedhæftes referatet og sendes til landsbylaugene, som opfølgning på møderækken.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Bilag

Landdistriktsudvalget - politiske og administrative arbejdsgrupper

Opfølgning på dialogmøder med landsbyløgene

Punkt 7: Drøftelse - Sønderborg Kommunes fremtidige anvendelse af naturskolebygninger

18/25845

Sagsresumé

Byrådet vedtog den 28. november 2018 en plan for en ny organisering af naturskolerne i Sønderborg Kommune. Som følge heraf blev de gældende aftaler med Naturstyrelsen om bygninger og personale opsagt pr. den 31. december 2018 med 12 måneders varsel.

Det er en del af omorganiseringen, at Sønderborg Kommune og Naturstyrelsen i opsigelsesperioden skal søge et nyt aftalegrundlag for bygningernes fremtidige anvendelse.

Naturstyrelsen har fremsendt et notat med to prioriterede muligheder. Det er styrelsens klare ønske, at afhænde de berørte bygninger til kommunen. Såfremt der ikke kan opnås enighed om en overtagelse, kan det komme på tale, at indgå tidsbegrænsede lejekontrakter. Betingelserne fremgår af vedlagte notat.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at drøfte

- de to fremsendte løsningsforslag.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 28. november 2018 en plan for en ny organisering af naturskolerne i Sønderborg Kommune. Hovedlinjerne i planen går ud på en samlet personale- og administrativ organisation med kommunen som arbejdsgiver, og med koordinering af naturformidlingsaktiviteter for alle borgere.

Den nye organisation har været gældende fra 1. januar 2019, men med den forudsætning, at der er et år til at forhandle de praktiske forhold på plads det vil sige virksomhedsoverdragelse af medarbejdere, aftaler om brug af bygninger med mere. Det følger naturligt af, at de gældende aftaler med Naturstyrelsen og Gråsten Landbrugsskole har 12 måneders opsigelse og, at der således forhandles nye aftaler på plads i opsigelsesperioden.

Sønderborg Kommune har opsagt personale- og bygningsaftaler med Naturstyrelsen, og virksomhedsoverdragelsen af personalet er i fuld gang og bliver endelig pr. 1. april 2019.

For så vidt angår de to naturskolebygninger, Egetofte og Nordals naturskole, har Naturstyrelsen fremsendt et notat vedr. Sønderborg Kommunes fremtidige anvendelse af naturskolebygningerne i Sønderkoven og Nørreskoven på Als.

Af notatet fremgår det, at det er Naturstyrelsens klare ønske, at afhænde alle de berørte bygninger til kommunen. Såfremt der ikke kan opnås enighed om en overtagelse, åbner styrelsen en mulighed for tidsbegrænsede lejemål. Betingelserne for et salg eller et lejemål fremgår af vedhæftede notat. Det fremgår også, at styrelsen ønsker, at det i begge tilfælde skal relatere til de lokale markedsforhold for salg eller leje.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Naturskoleundervisning og naturformidling skaber forståelse for et renere miljø og for sammenhænge som bl a kan fremme en sund levevis

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Drøftet.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Bilag

Naturskolebygninger - Notat til Sønderborg kommune om fremtidig anvendelse af naturskolebygninger endelig

Punkt 8: Orientering - driftsoverførsler fra regnskab 2018 til 2019 ULNF

17/36339

Sagsresumé

Af Sønderborg kommunes økonomiske styringspolitik fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

På nuværende tidspunkt forventes budgettet for områderne under Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer samlet set at vise et mindre forbrug på 278 t.kr. Der lægges -97.000 kr. i kassen som dækkes af andre områder.

Forvaltningen foreslår at overføre 375 t.kr. til 2019. Forvaltningens indstilling indgår i den samlede overførselssag under Økonomiudvalget.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at

- tage orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til den økonomiske styringspolitik, kan der i et vist omfang søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Regnskabsresultatet for 2018 er opgjort pr. institution/forvaltning. Institutioner og forvaltninger har fremsendt deres begrundelse for ansøgning om overførsel af mindre forbrug, og forklaring på hvad eventuelle merforbrug skyldes, og hvilke initiativer, der er iværksat for at det indhentes.

Der er et samlet mindre forbrug på 278 t.kr. for Udvalget for Landdistrikter, Natur og fødevarer.

Baggrund og begrundelsen for overførslerne er følgende:

Beløb i hele 1.000 kr.	2019	2020	2021
Landdistrikter:	630		
Sekretariat for Landdistrikter	-191		
Jobskaber	483		

Puljer LDU	633
Projektet LDU	-295
Mindre forbruget skyldes, at der fra Puljerne er bevilget midler, der endnu ikke er udbetalt	
Natur:	-255
Naturformidling	
Blå Flag	
Grønne idéer til grønne hænder	
Friluftslivets dag	
Deleby	169
Kær Vestermark	-424
Merforbruget skyldes anlæg på Kær Vestermark, som dækkes af tilskud i 2019	
I alt	375

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Taget til efterretning.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Punkt 9: Orientering - anlægsoverførsler fra regnskab 2018 til 2019 ULNF

17/36339

Sagsresumé

Af Sønderborg Kommunes økonomiske styringspolitik fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Regnskabet for Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer viser, at der samlet er et mindre forbrug på 1,862 mio. kr.

Forvaltningen foreslår at overføre 1,707 mio. kr. til 2019 og tilføre kassen 0,155 mio. kr.

Forvaltningens indstilling indgår i den samlede overførselssag under Økonomiudvalget.

Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at

- tage orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

I henhold til den økonomiske styringspolitik, kan der i et vist omfang søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Regnskabsresultatet for 2018 er opgjort pr. institution/forvaltning. Institutioner og forvaltninger har fremsendt deres begrundelse for ansøgning om overførsel af mindre forbrug, og forklaring på hvad eventuelle merforbrug skyldes, og hvilke initiativer, der er iværksat for at det indhentes.

Der er et samlet mindre forbrug på 1,862 mio. kr. indenfor udvalget Landdistrikter, Natur og Fødevarer.

Forvaltningen foreslår at overføre 1,707 mio. kr. til 2019 og tilføre kassen 0,155 mio. kr.

Mindre forbruget fordeles iht. nedenstående anlæg:

Politikområde / Anlæg	Korrigeret budget 2018	Forbrug sidste mdr. skift	Rest korrigeret budget	Overføres	Tilføres Kassen
Total	3.643	1.781	1.862	1707	155

Skydebane - Kær Vestermark	851	301	550	550	
Implementering af fødevarestrategi	256	70	186	186	
Helhedsplan, Kær Vestermark	500	456	44		44
Landdistriktsudvalgets pulje til støtte	1.000	224	776	666	110
Landsbybusser Forsøg finansieres 50/50	436	453	-17	-17	
Færdiggørelse af stisystem - Kær halvø	600	278	322	322	

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Taget til efterretning.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Punkt 10: Orientering - Ledelsesinformation 2018 - status pr. 31.01.2019 - Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer

18/7042

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På nuværende tidspunkt forventes budgettet for områderne under Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer samlet set at vise et mindreforbrug på 278 t.kr.

Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at

- tage orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Fra og med april sker opfølgningen på ledelsesinformationen 2018 månedligt for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

Status på økonomien

Landdistrikterne:

Samlet set et mindreforbrug på 630.000 kr. som søges overført til 2019.

Ledelsesinformationen for Bæredygtig og natur indeholder både Klima og Natur, forvaltningen gør opmærksom på, at det alene er området natur, der vedrører Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer. Opdelingen rettes til i ledelsesinformationen for 2019.

Natur:

Samlet set et merforbrug på 352 t.kr. som dækkes af tilskud i 2019.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Taget til efterretning.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Bilag

LIS drift ULNF 2018 12 - data pr. 31-12-2018

LIS Anlæg ULNF 2018 31-01-2019

LIS Aktivitet 2018 31-01-2019

Punkt 11: Orientering - Ledelsesinformation 2019 - status pr. 28-02-2019 - Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer

18/7042

Sagsresumé

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På nuværende tidspunkt forventes budgettet for områderne under Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer overholdt.

Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarer har beslutningskompetencen, jf. vedtægten.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer, at

- tage orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Fra og med april 2018 sker opfølgningen på ledelsesinformationen månedligt for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

Status på økonomien:

Samlet set for Udvalget for Landdistrikter, Natur & Fødevarers område forventes budgettet at være i balance ved årets udgang.

Sundhedsmæssige konsekvenser

Ingen

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Taget til efterretning.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Bilag

LIS Drift 2019 - status pr. 28-02-2019

Punkt 12: Generel orientering

19/1592

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra stående udvalg

Orientering fra Landsbyforum

- Forslag til næste udvalgs møde – hvilken rolle spiller Landsbyforum
- Orientering Global Kids
- Folkemøde Bornholm 2019
- Henvendelse Brandsbøl Lund
- Spørgsmål om projektet ”Spor i Landskabet”

Orientering fra medlemmer

- Spørgsmål til projektet Taste
- Landsbymøde Landdistrikternes Fællesråd

Orientering fra forvaltningen

- Kalenderen ”Ud i naturen” er udleveret
- Dansk/Tysk minitopmøde
- Status fra Naturvejlederne Sønderborg
- Skriftlig orientering fra forvaltningen
- Årshjul 2019

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer at

- tage orienteringen til efterretning.

Beslutning Udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer den 26-03-2019

Taget til efterretning.

Fraværende:

Tom Hartvig Nielsen

Niels Peter Nielsen

Bilag

Skriftlig orientering fra forvaltningen

Dansk/Tysk mini-folkemøde - program

Status fra naturvejlederne Sønderborg

